

Optimaal beheer van grasland

Anthonie Stip – De Vlinderstichting

31 mei 2021

Wat is optimaal beheer en waarvoor?

Balanceren van verschillende waarden:

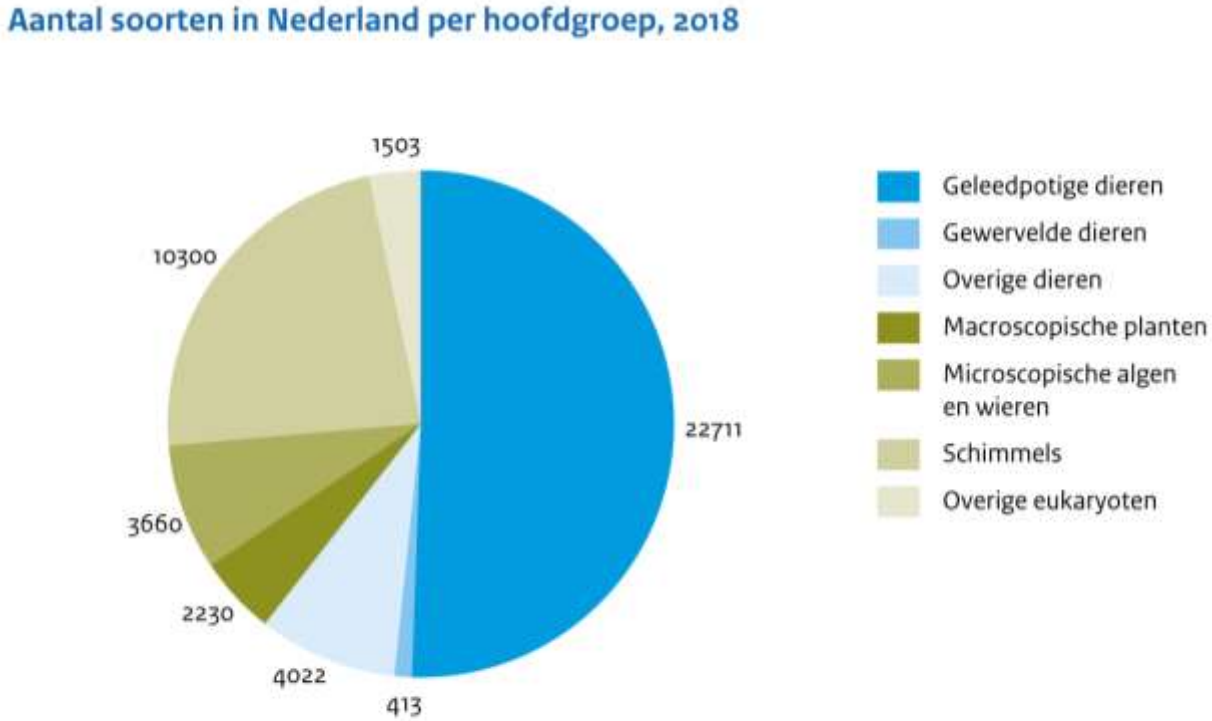
- Productie
- Voederwaarde/voederkwaliteit
- Landschap
- Biodiversiteit

De Vlinderstichting

© Saxifraga – Piet Munsterman

Biodiversiteit in Nederland

De Vlinderstichting

Insecten

- In Nederland ca. 20.000 soorten
- Heel veel variatie in levenswijze en eisen aan omgeving
- Dus: ook beheermaatregelen scoren niet voor alle insecten goed!

De Vlinderstichting

Hoe krijg je biodiversiteit?

- Variatie
- Variatie
- Variatie

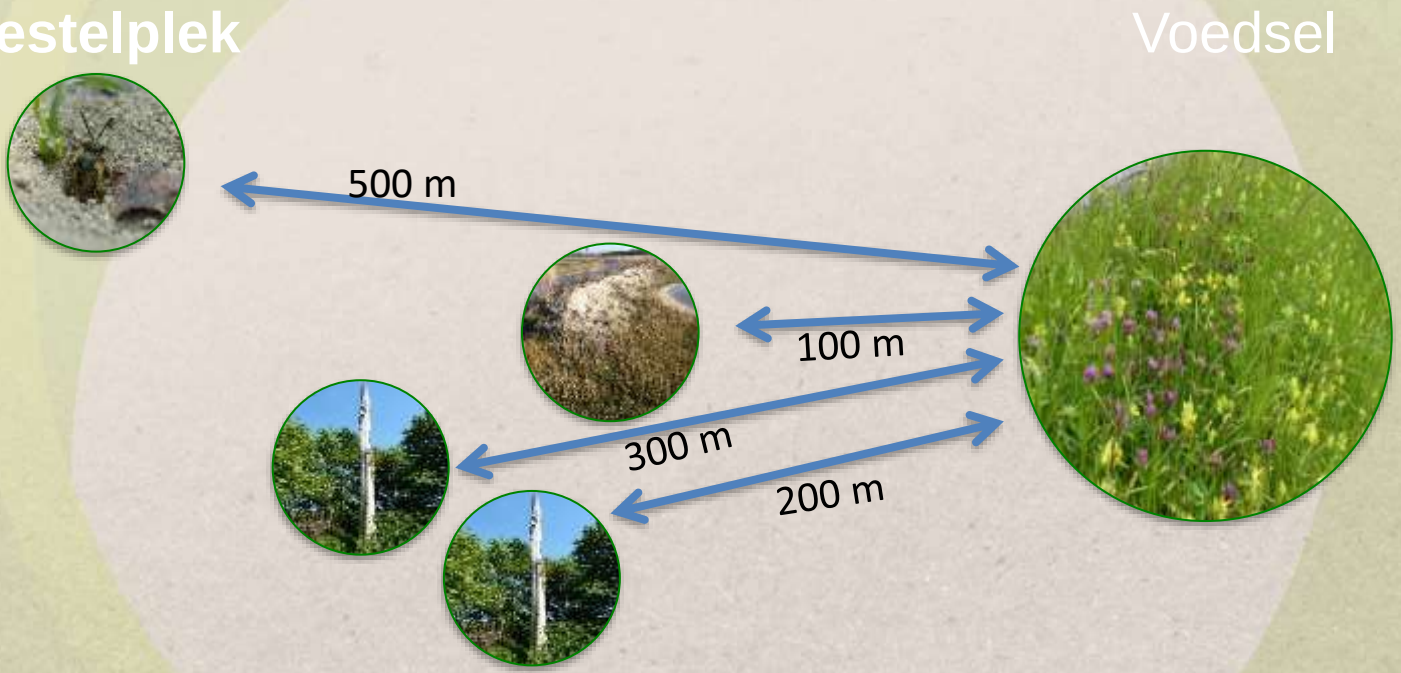

De Vlinderstichting

Graslandbeheer voor (bloembezoekende) insecten

Het landschap door de ogen van bestuivers

Bijen meest veeleisend: nestelplek & voedsel moeten **dicht bij elkaar** liggen (max. afstand per soort verschillend).
Voor zweefvliegen en vlinders is dit minder van belang.

Foto's Pieter van Breugel

Knelpunten in huidig graslandbeheer

- Percelen met laat uitgestelde maaidatum zitten in witbolfase → weinig structuurvariatie, vaak weinig kruiden
- Ook op percelen met beheerpakketten is schaal van beheer te groot voor veel bloembezoekers om bij te benen
- Het voedselaanbod voor bloembezoekers kent teveel ‘gaten’ in de tijd en ruimte (door beperkte plantendiversiteit en grootschalig beheer)
- Weidevogelbeheer in focus beperkt van feb-jun, waardoor uiteindelijk graslandstructuur en kuikenvoedsel verminderen op de langetermijn

De Vlinderstichting

Oplossingsrichtingen:
1. Gefaseerd beheer

Bijvoorbeeld door:

- Stroken maaien (kuikens)
- Slootkanten niet meemaaien in eerste sneden
- Denken in mozaieken, ook op het perceel
- Gradienten zijn waardevol: greppels, slootkanten
- Deel vegetatie winter over laten staan (15-30%)

Oplossingsrichtingen:
2. Vergroten kruidenrijkdom

- Minder N bemesten = meer kans voor kruiden
- Remmen grasgroei in voorjaar door hoger waterpeil
- Evt. inzaaien, bv grasklaver
- Witbol doorbreken

Oplossingsrichtingen:

3. Denk in habitatkwaliteit (wat hebben de soorten nodig?)

- Continue **Voedsel**aanbod
- **Veiligheid** (schuilplekken & overwinteringsmogelijkheid)
- **Voortplanting**: nestgelegenheid

Geldt voor insecten net zo goed als voor vogels!

Eén voorbeeld van gefaseerd beheer
(er zijn er meer)

Sinusbeheer

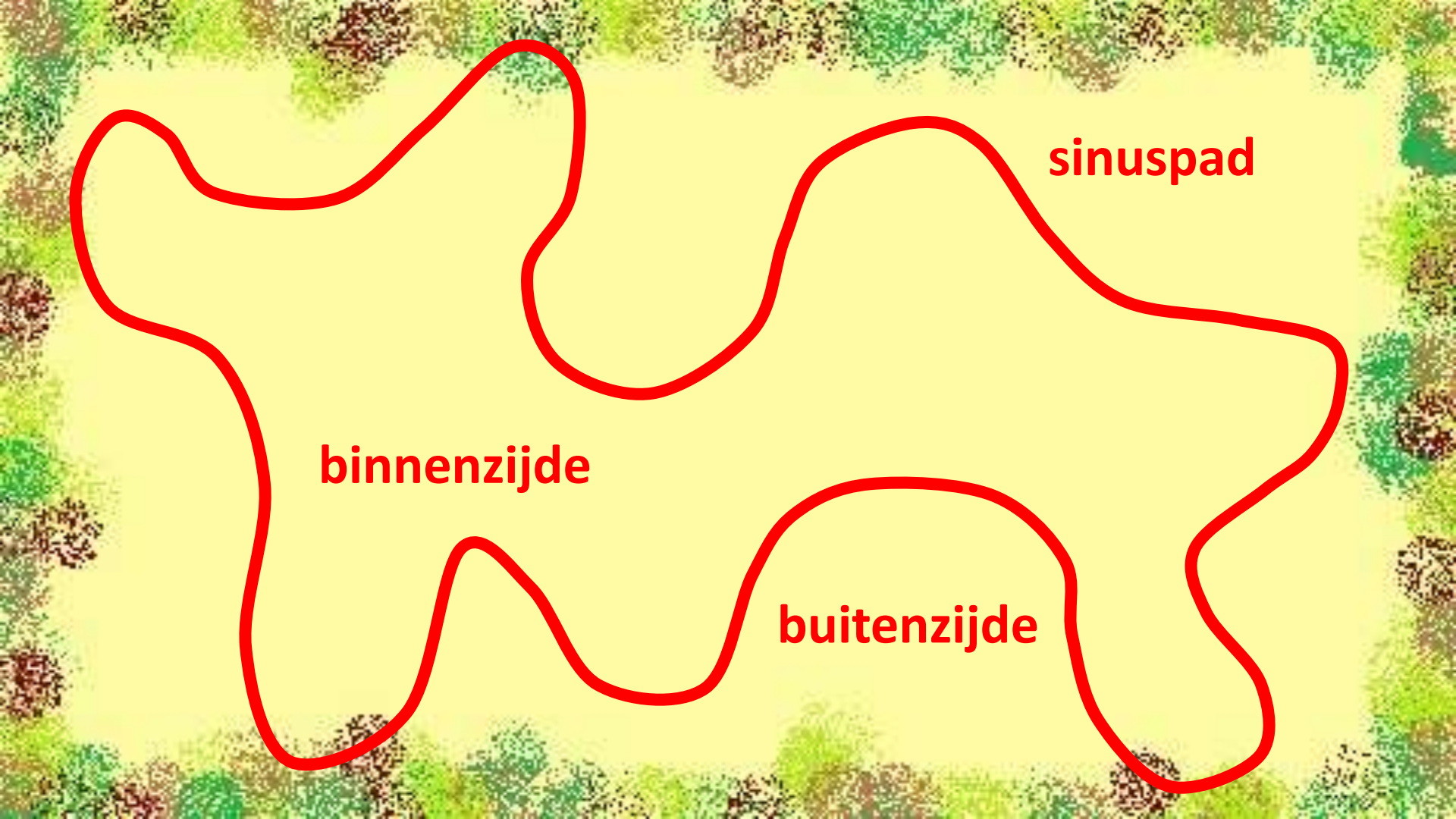
De Vlinderstichting

2013
‘De Venne’, Lokeren, 7 juli 2013
© 2014 Google
2007
Datum van beeldmateriaal: 7-7-2013 breedte 51.099909° lengte 3.915581° verh

struweel/bos- of houtkant

hooiland

sinuspad
binnenzijde
buitenzijde

Niet rechte lijnen maaien ?
Hoe doe je dat ?

De Vlinderstichting

De Vlinderstichting

Enkele weken later …

Google

niet gemaaid gedeelte

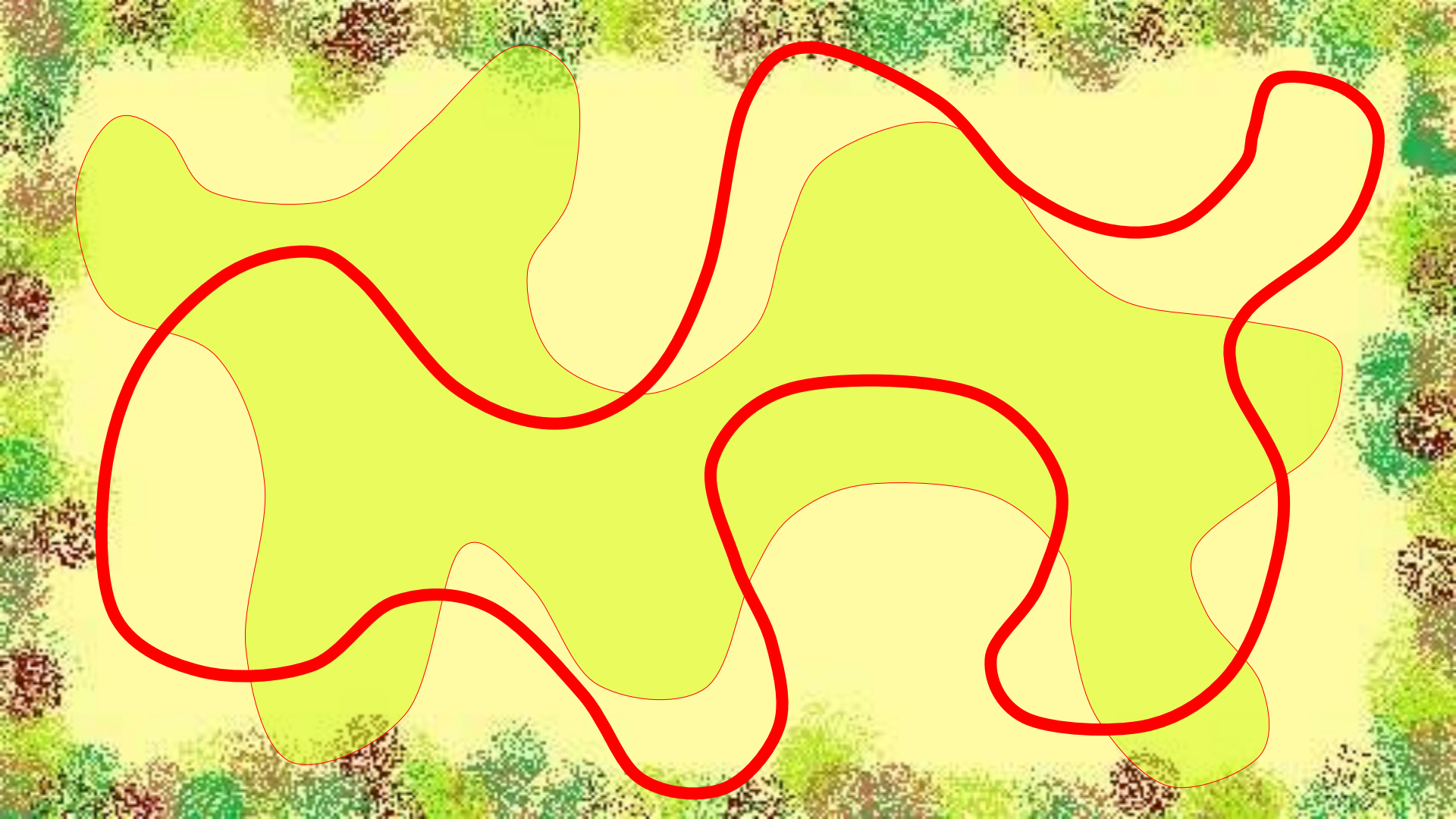
sinuspad

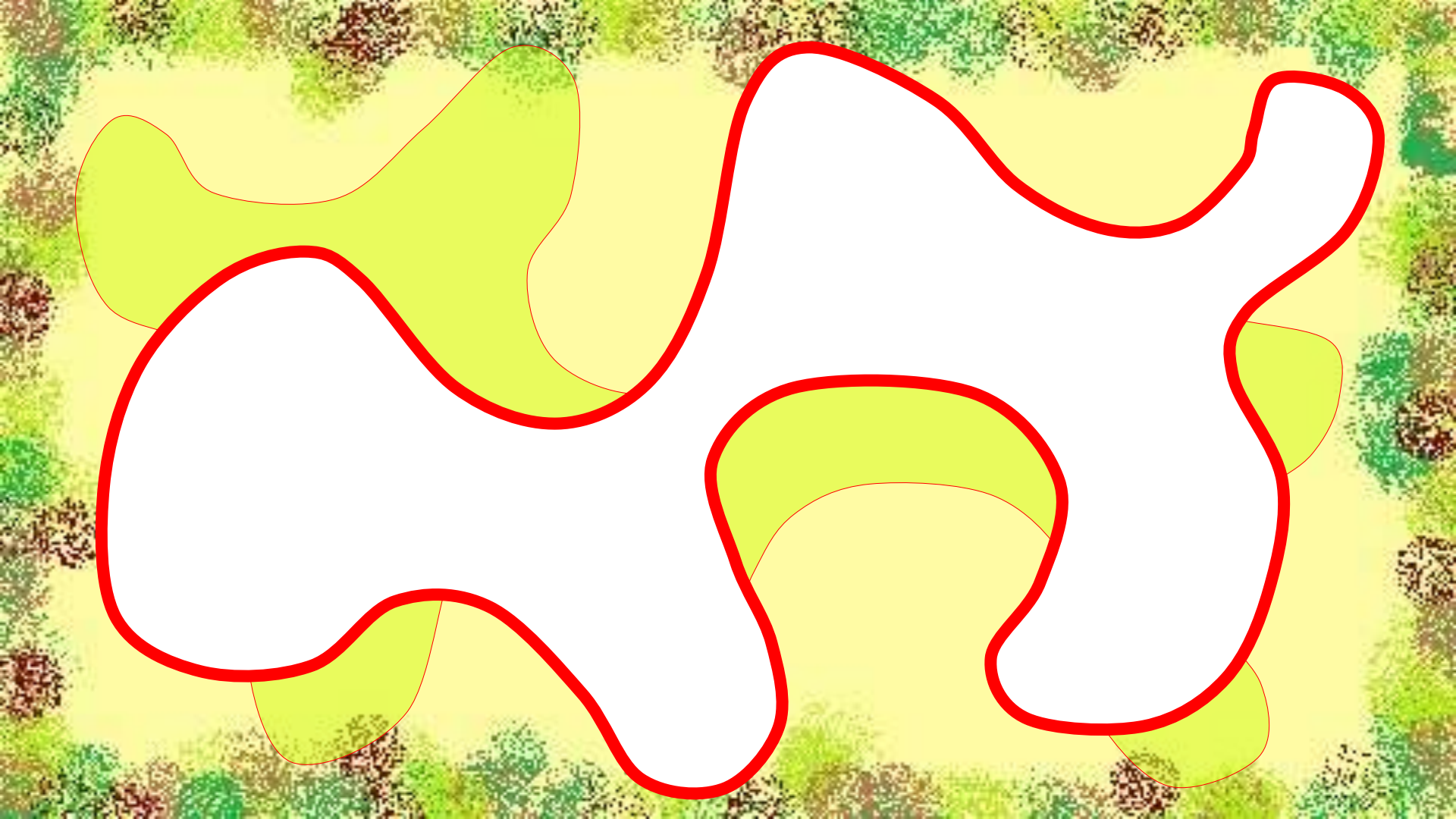
gemaaid gedeelte

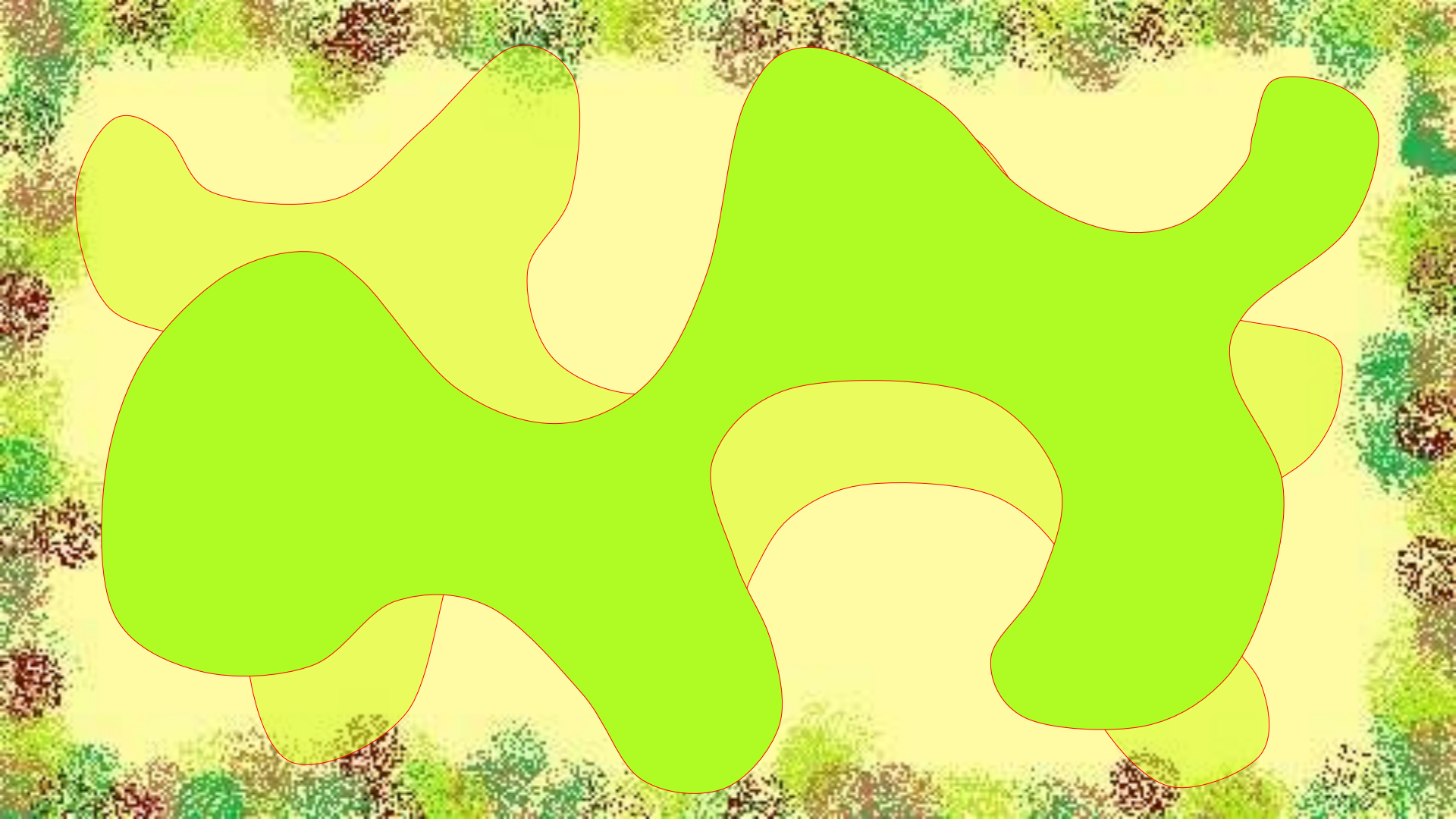

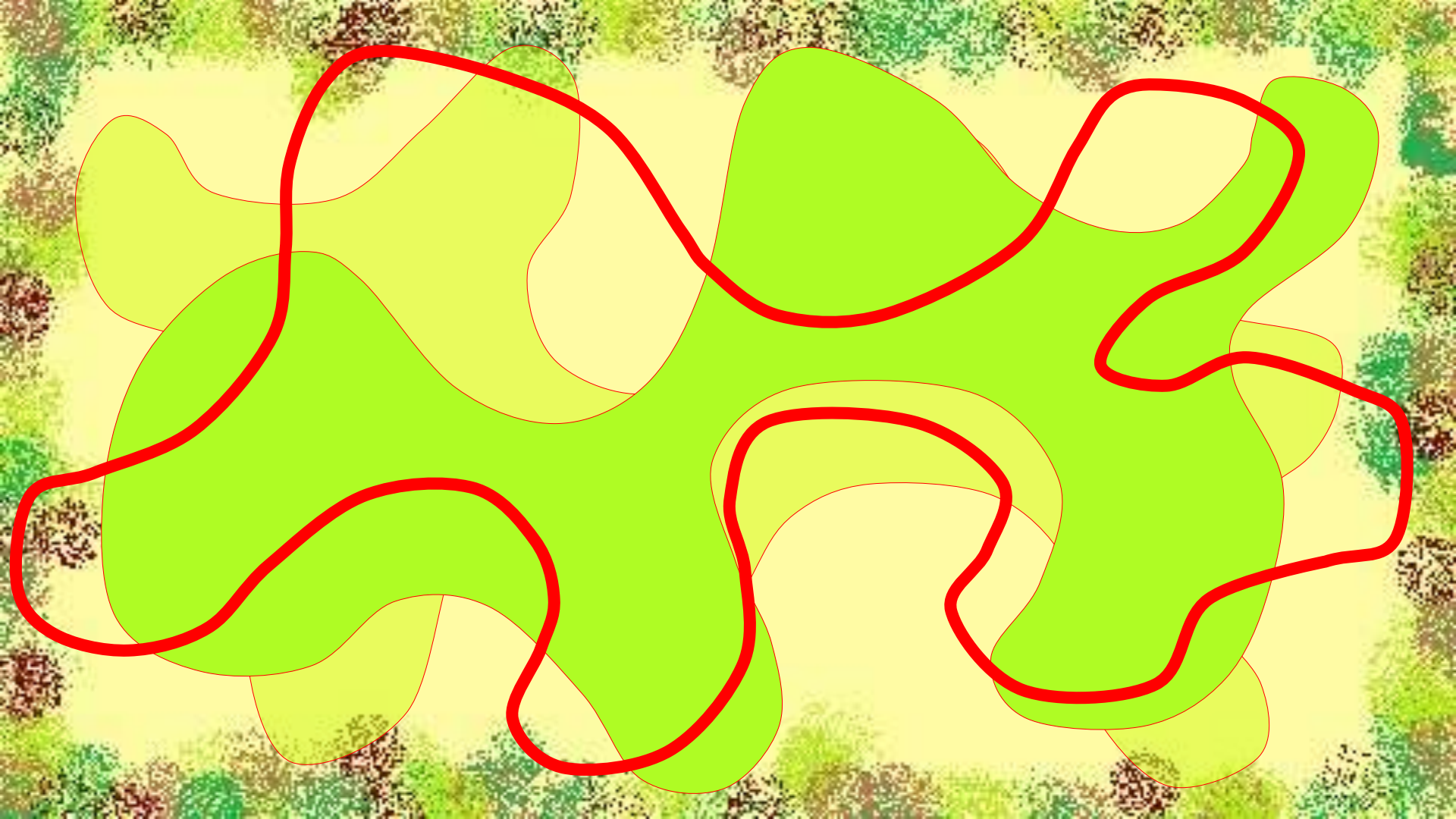

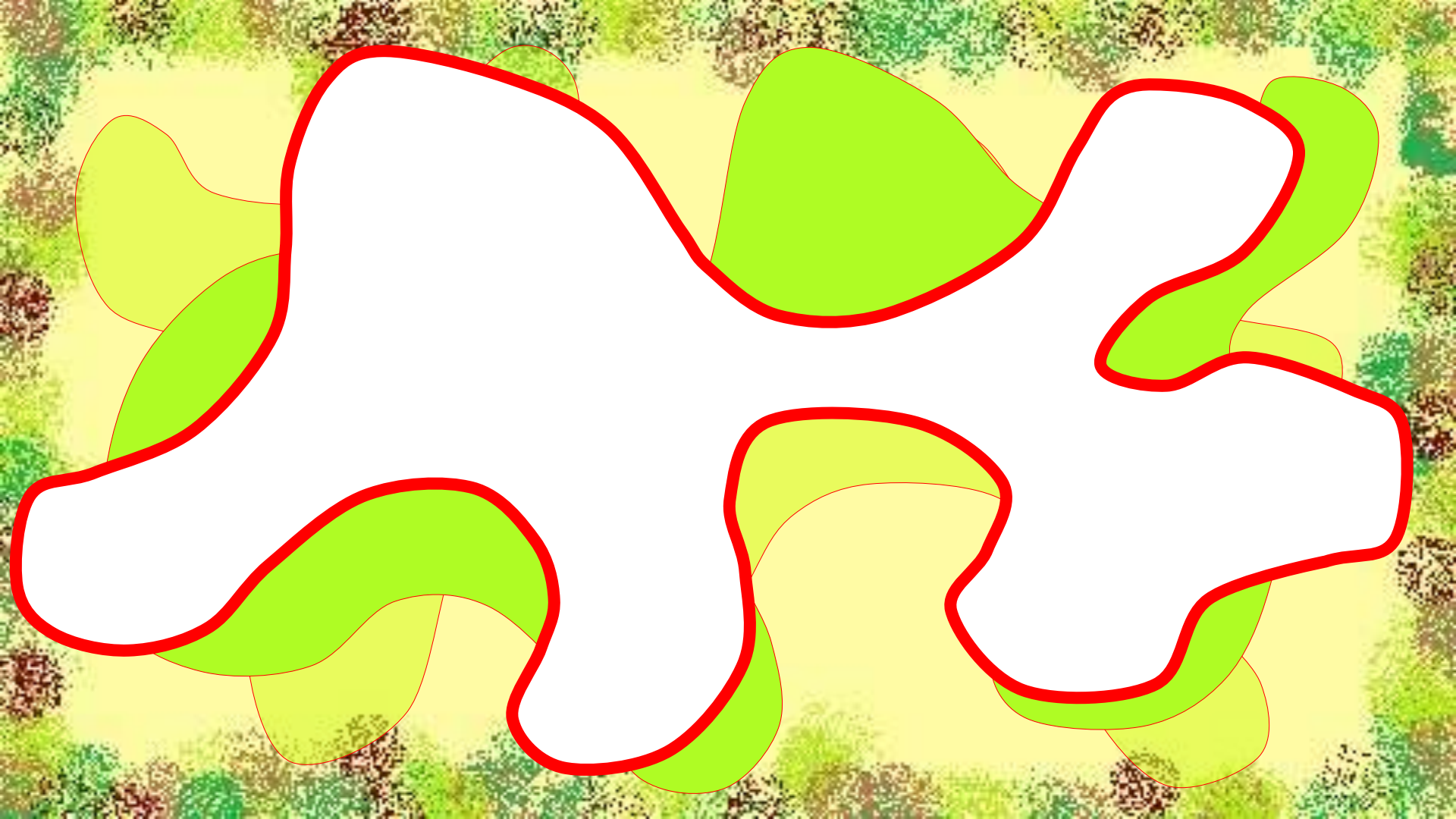

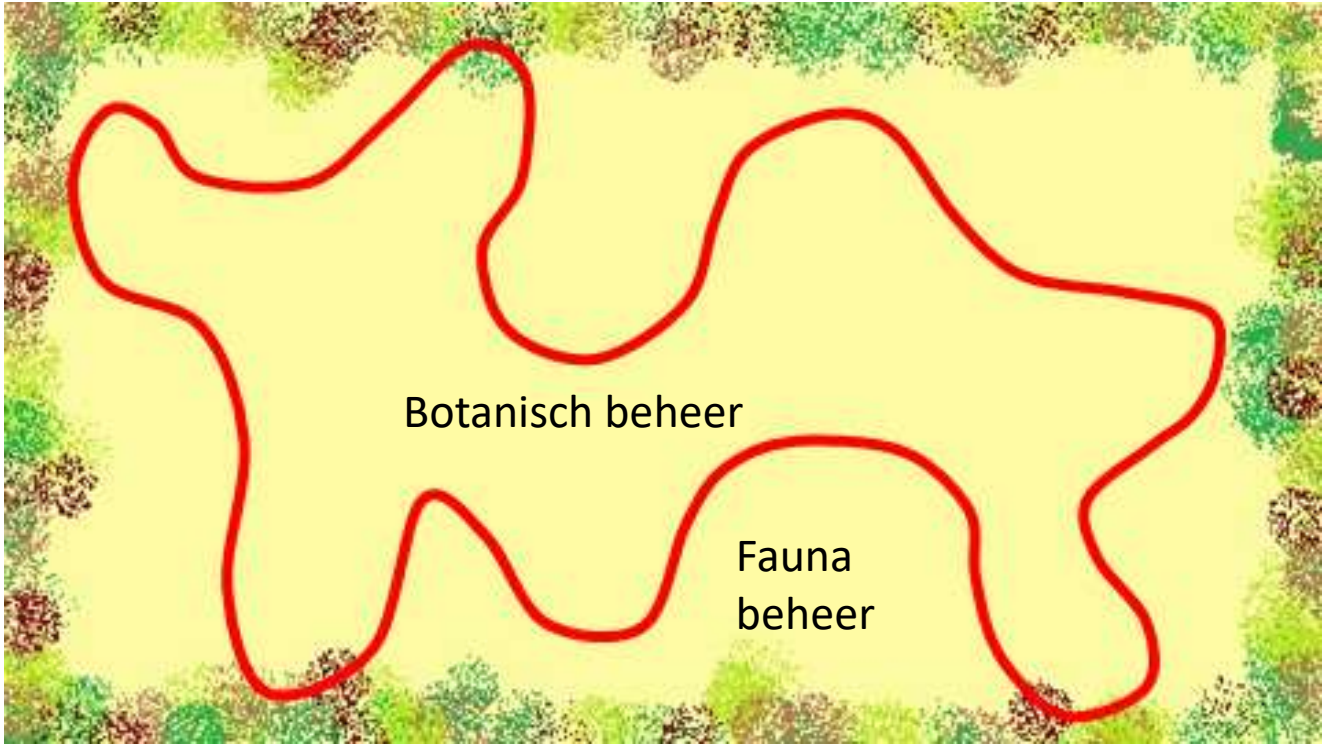

Wat biedt **sinusbeheer** t.o.v. gefaseerd maaibeheer ?

De Vlinderstichting

Verweving botanisch- en faunabeheer:

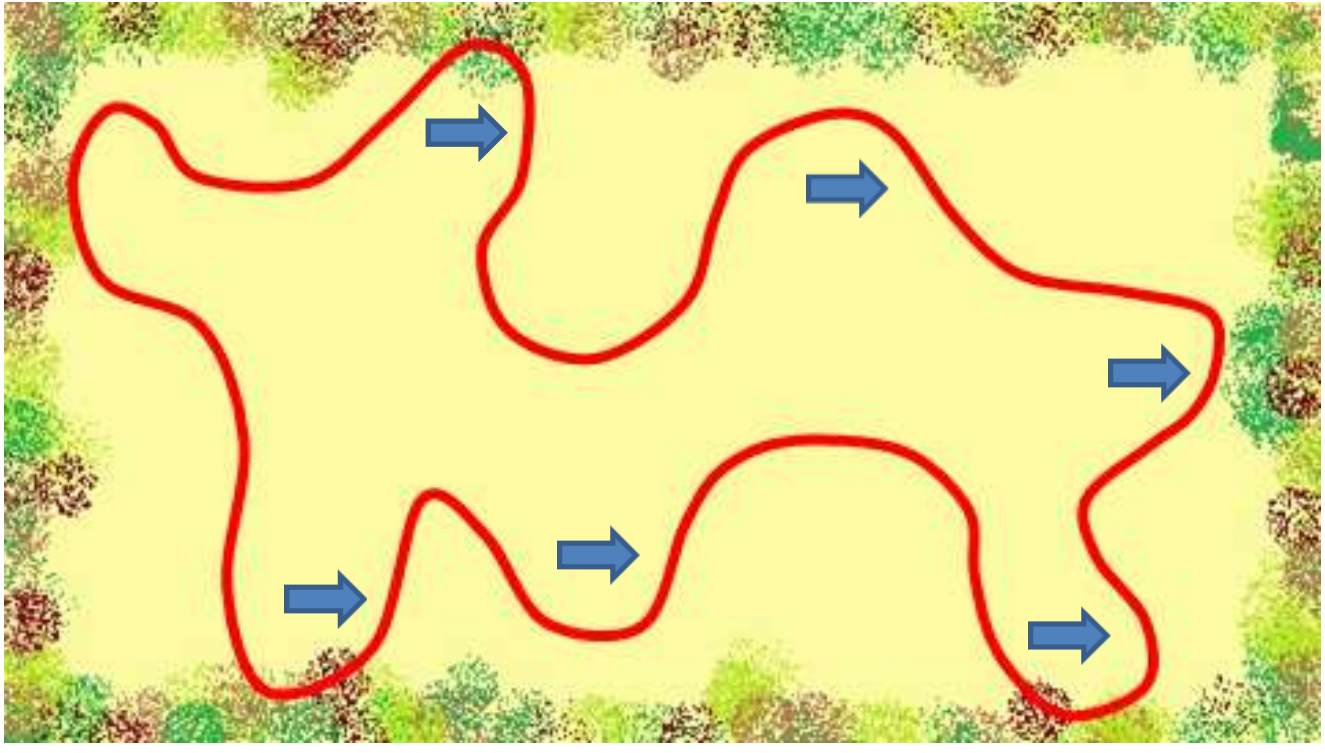
- Ca 40 % blijft staan per maaibeurt

De Vlinderstichting

Micro-klimaat:

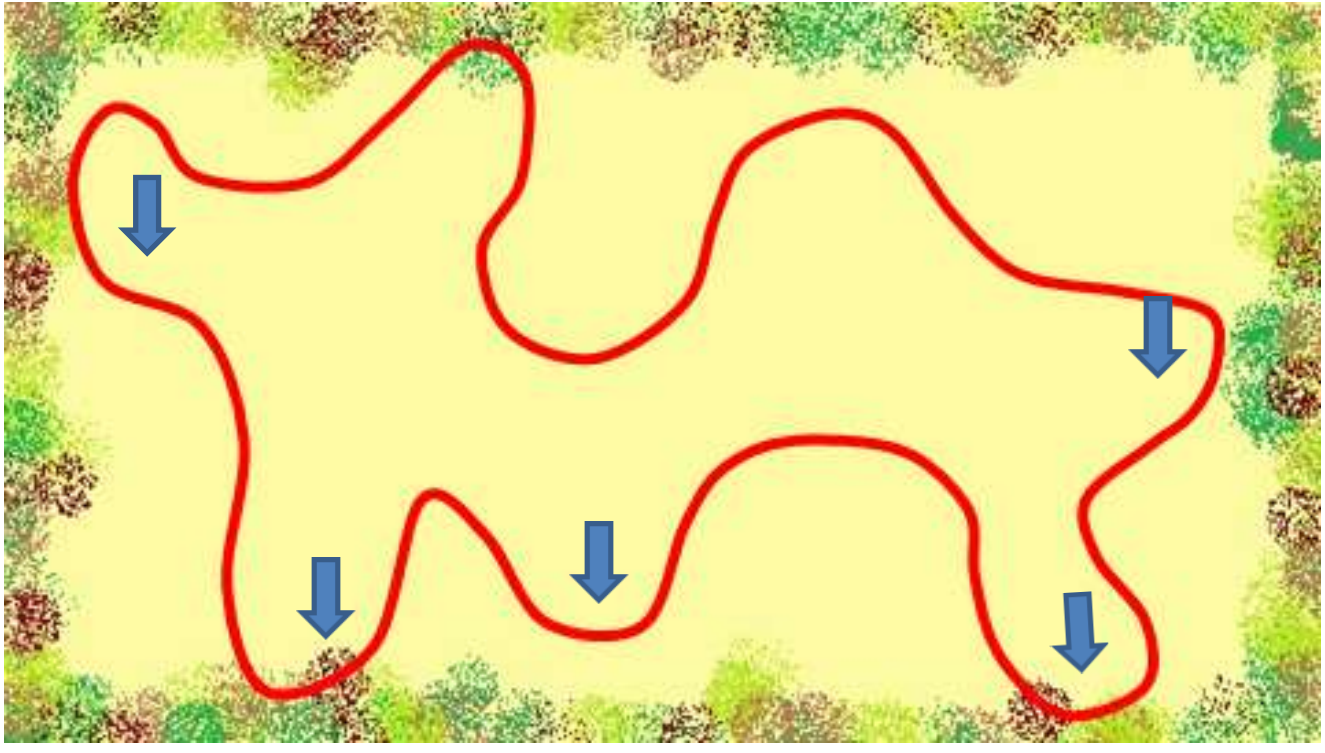
geschikte ei-afzet/opwarmingzones onder verschillende omgevingscondities

De Vlinderstichting

Micro-klimaat:

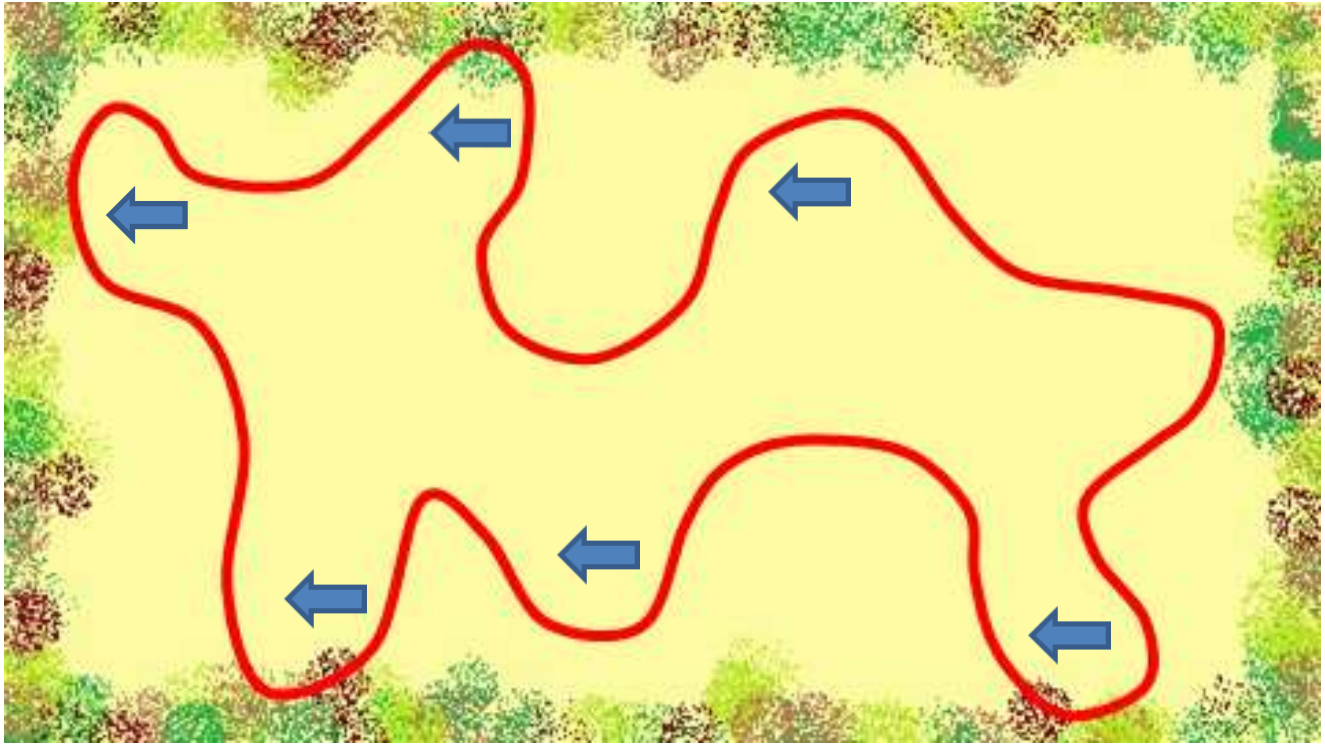
geschikte ei-afzet/opwarmingzones onder verschillende omgevingscondities

De Vlinderstichting

Micro-klimaat:

geschikte ei-afzet/opwarmingzones onder verschillende omgevingscondities

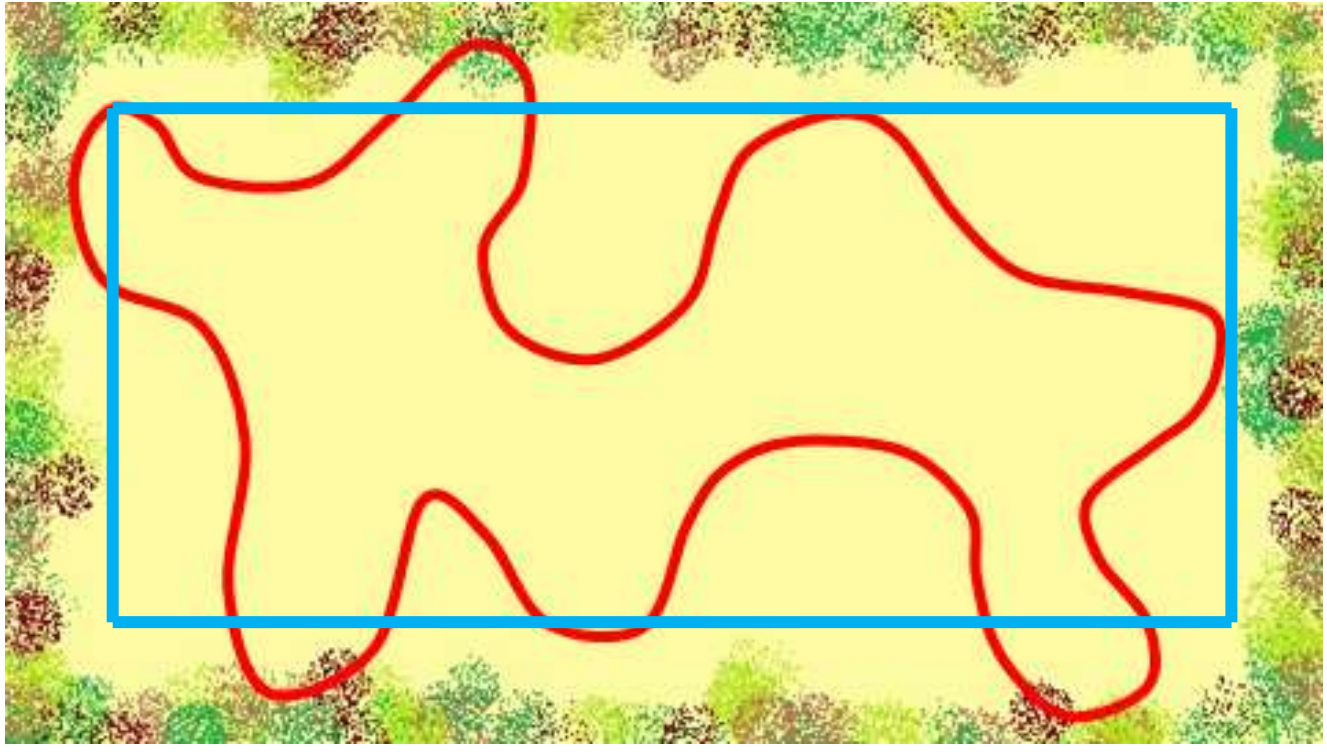

De Vlinderstichting

Randeffect:

- is 3 keer zo lang!

De Vlinderstichting

Dank voor jullie aandacht!

Morgen nog een vraag?

www.vlinderstichting.nl
anthonie.stip@vlinderstichting.nl

